

KŪNG'ETHANĨRA NA ARUTANO A MAHENI

Lesoni 12 ya Septemba 19, 2026

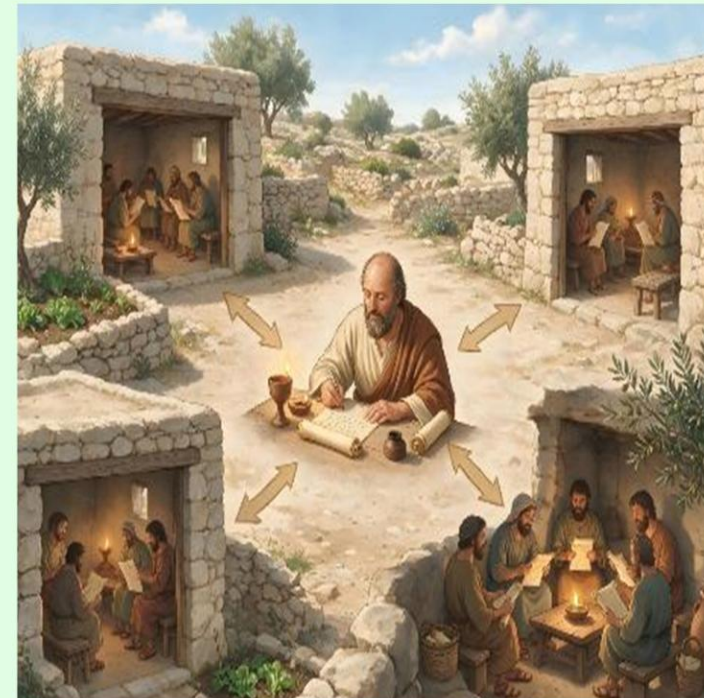
**“Matharaita marĩa tũrũaga
namo ti ma thĩ ĩno, no nĩ marĩa
marĩ na hinya wa Ngai wa
kũmomora ciĩgitĩro cia hinya.” (2
Akorinitho 10:4, ESV)**

Paŭlũ aaũtuĩte wĩra wake kũũiagwa ũhoro wa makanitha mothe hĩndĩ ciothe. Nĩ kĩ? Nĩgetha amenye kana nĩ mabatara ũteithio o woothe, gũceera, kũmĩrĩria kũna, kana ũhoro wa kũmĩrĩria. (2 Akor. 11:28).

Rĩmwe na rĩmwe nĩ eragwo ũhoro wa arutani a maheeni arĩa matũmaga arũmĩrĩri ehokeku mahĩngĩke. Rĩrĩa ũndũ ũcio wagĩka, mũtũmwo ucio nĩ aĩyũraga marakara maingĩ. (2 Akor. 11:29).

Mũthia-inĩ wa marũa make ma kerĩ kũrĩ Akorinitho, Paulũ nĩ aragia ũhoro wa thĩna ũyũ wa arutani acio a maheeni. Tũngĩhota kũmamenya atĩa? Tũngĩhota kũhũũrana nao atĩa mbara-inĩ ĩno ya kĩiroho? Tũngĩhota kũmatooria atĩa?

Mbaara ya kĩroho:

- Matharaita ma gũtharĩkĩra (2 Akorinitho 10:1-11)
- Wĩgito mwagĩrĩru (2 Akorinitho 10:12-18)

Kũng'ethanĩra na arutani a maheni:

- Ahenania metuĩte atũmwo (2 Akorinitho 11:1-15)
- Paŭlũ na arutani a maheni (2 Akorinitho 11:16-31)
- Gwĩthuthuria na ũhotani (2 Akorinitho 12:14-13:10)

MBAAARA YA KĪROHO

MATHARAITA MA GŪTHARĪKĪRA

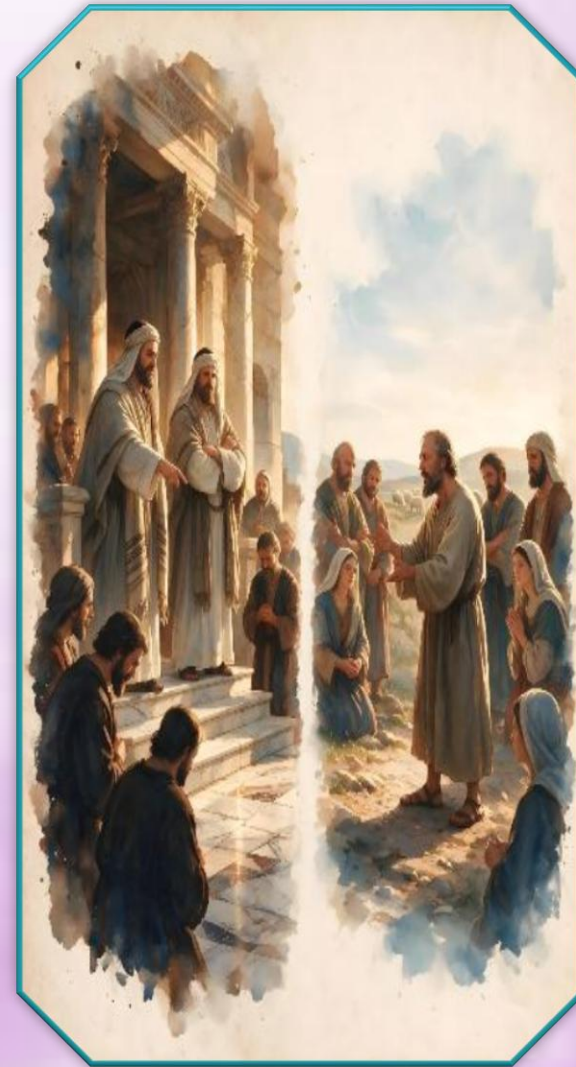
"Matharaita marĩa tŭrũaga namo ti ma thĩ ĩno, no nĩ marĩa marĩ na hinya wa Ngai wa kũmomora cĩgitĩro cia hinya" (2 Akorinitho 10:4)

"Paŭlũ nĩ aacukagĩrwo thĩna wa gũkorwo atarĩ mũũgi na kĩguoya rĩrĩa atarĩ ho, o na gũtuĩka aandĩkaga marũa-inĩ make arĩ na ũcamba na mĩario ĩrĩ hinya." (2 Akor. 10:10).

Agĩcokia nĩũndũ wa ngarari icio, Paŭlũ nĩ onanirie weega atĩ nĩ onaga agĩrĩire gũkorwo e mũru we mwene ota ũrĩa arĩ wandĩki-inĩ wa marũa, no akiuga ndangĩinama ahuthĩre "indo cia mbaara cia mwĩrĩ" (ta mwathani ũrĩna wa wathani wothe, kwĩherithia kũrĩ kĩ mwĩrĩ, kana kwĩgooca), no ahũthĩre o "indo cia mbaara ĩrĩ hinya thĩinĩ wa Ngai." (2 Akor. 10:2-4).

"Matharaita" manyitanĩte na cĩiko cia wĩnyithia na ũhoreri wa Kristũ (Mt. 11:29). No ningĩ nĩ ikururanagia na mũrũgamo mũrũmu igũrũ rĩa ekiũũru, ta ũrĩa Jĩsũ ekire (Mt. 21:12-13), kana kwaria weega rĩrĩa kwagĩrĩire (Mt. 23:23-27).

Paŭlũ aahetwo hinya wake nĩ Kristũ, na arĩ aũhũthĩre gwaaka, no ti ti gũtharia (2 Akor. 10:8).

WĪGITO MWAGĪRĪRU

“Nĩgũkorwo mũndũ ũrĩa wĩgaathagĩrĩria tiwe wonagwo arĩ mwega, no nĩ ũrĩa Mwathani agathagĩrĩria,” (2 Akor 10:18)

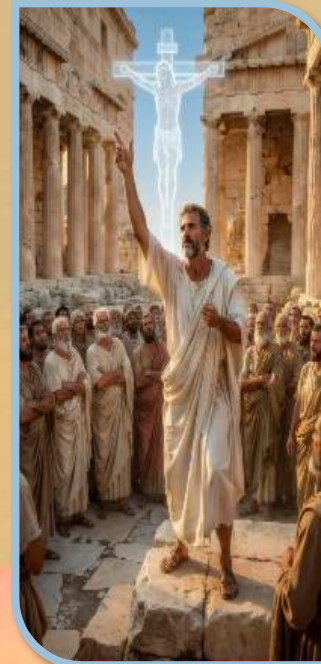
Afilosofia a Gĩngiriki metagia mbeca nyingĩ kũrĩ arutwo arĩa mendaga kwĩruta kuuma kũrĩ o. Nĩgetha magũcĩrĩrie arutwo aya, meetĩagĩra ũmenyo wao, ũtũgĩrĩru wao matũũra-inĩ, kana andũ arĩa anenehu maamoĩ na makamahe gĩtĩo. Ũũ noguo arutani a maheeni arĩa matonyeire Korintho monekaga magĩka. (2 Akor. 10:12; 11:19-20).

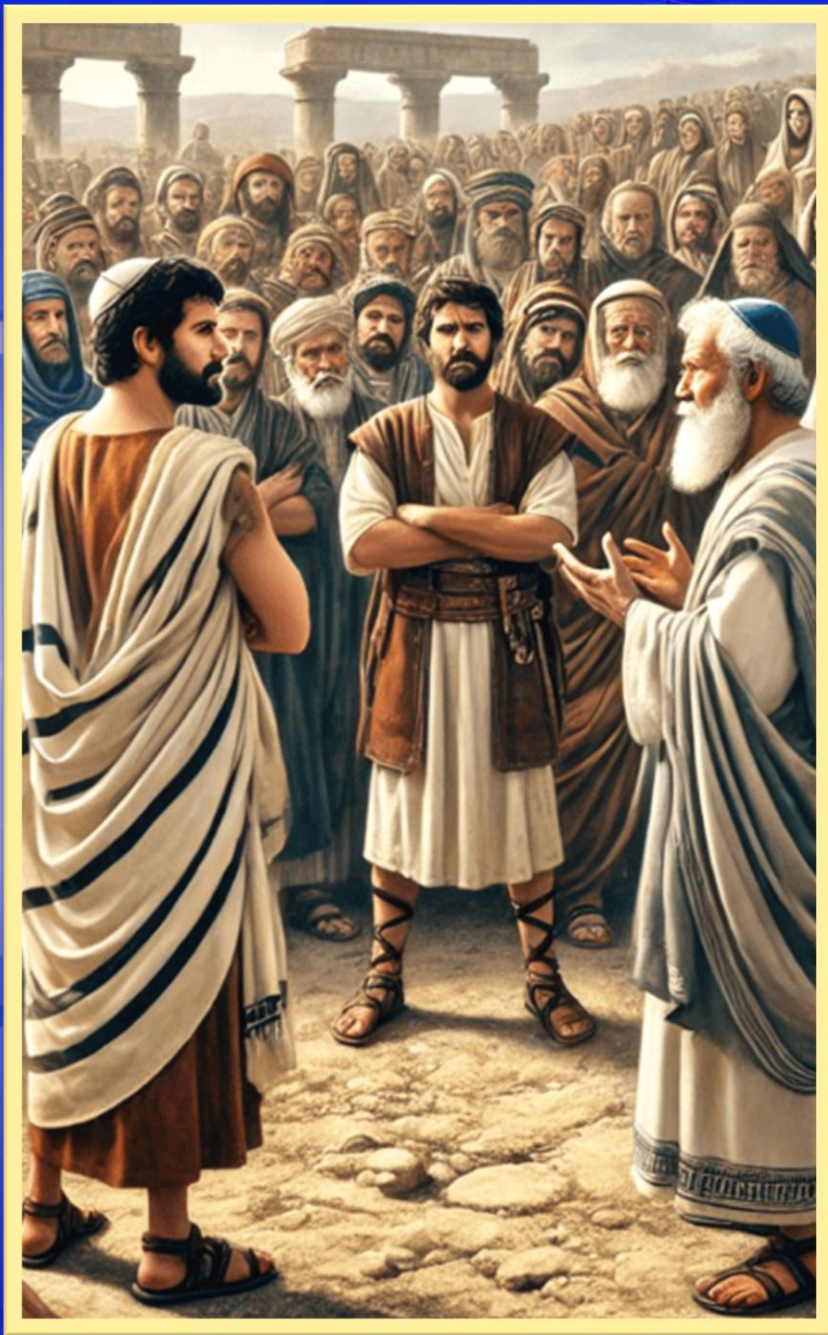

Paũlũ ndaarĩhaga kũgayana ũmenyo wake, ndaaneanaga marũa ma gwĩtĩithia, na ndeerarahagĩra. O na kũrĩ ũguo, nĩamenagwo nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ! Angĩegitĩire atĩa?

Nĩ kwoneka ta abataraga kũgaathĩrĩrĩrio mbere ya Akorinitho nĩguo we-etĩkĩrĩke nĩo. No ti we wagĩrĩrwo nĩ kwĩgaatha mwene (Thimo 27:2). Paũlũ nĩ etĩkĩrĩrie Ngai aatũke ũrĩa ũkũmũgaathĩrĩria (2 Akor 10:18).

Korwo nĩ kũrĩ ũndũ o na ũrĩkũ tũngĩgaatha na ũndũ wa wo kana twĩgathĩrĩrie, nĩ kũmenya Ngai na kũmũathĩkĩra (Jer. 9:24; 2Ako. 10:17).

KŪNG'ETHANĨRA NA
ARUTANI A MAHENI

AHENANIA METUÏTE ATŪMWO

"Nĩgũkorwo andũ ta acio nĩ atũmwo a maheeni, aruti wĩra a kũhĩtithia andũ, na metuaga atũmwo a Kristũ." (2 Akorinitho 11:13)

Paũlũ eriragĩria gũtwara kanitha mũtheru kũrĩ Kristũ (2 Akor. 11:2). No kanitha waarĩ ũgwati-inĩ wa kũheenwo, o ta Awa, na ũtige gũkorwo ũrĩ mũhiki wa Jesũ (2 Akor. 11:3). (2 Akor. 11:3).

Ugwati wa ma wari ũrĩkũ? Ayahudi arĩa aĩyaria ati nĩ "atũmwo anene" a Jesu nĩ mokĩte Korinitho makĩrutana ũhoru wa "Jesu ũngĩ," "roho ũngĩ," na "ũhoru mwega ũngĩ." (2 Kor. 11:4-5; Agal. 1:8).

Ũndũ wa gũkorwo mũndũ nĩ arahunjia ũhoru wa Jesu ti kuuga nĩ aratũonia Jesu ũrĩa wa ma, ũrĩa ũguũrĩtio Bibilia-inĩ. Ciugo ciao no ikorwo cĩina hinya na ũndũ mwega, no Saitani o nake nĩ etuĩte wa kwaria maũndũ ma kwaga kũmenyeka na akehanania na "mũraika wa ũtheri" (2 Akorinitho 11:14).

Kũgerera ciĩko na ciugo ciao, arutani a ma ma-rutanaga "ũhoru wa ma wa Kristo" (2 Kor. 11:9-10). No arutani a maheeni, arĩa moĩ o gĩcarĩria ũtheru wa ngoro wa mbere wa andũ, nĩ atungatĩ a ũheenania mehithĩte ta aatumwo (2 Kor. 11:13-15)."

PAŪLŪ NA ARUTANI A MAHENI

“ Andũ acio nĩ Ahibirania? O na nĩ ndĩ Mũhibirania. Andũ acio nĩ Aisiraeli? O na nĩ ndĩ Mũisiraeli. Andũ acio nĩ njiaro cia Iburahĩmu? O na nĩ ndĩ wa rũciaro rwa Iburahĩmu. Andũ acio nĩ.” (2 Akorinitho 11:22)

Nĩ ũhananu ũrĩkũ warĩ ho gatagatĩ-inĩ ka Paŭlũ na arutani acio a maheni? Oothe marĩ Ayahuudi magarũrũkĩte magatuĩka Akristiano (2 Akor. 11:22). Nĩ ngũũranĩro irĩkũ yarĩ ho gatagatĩ kao? Haaha nĩho ũgũrũku wa Paulo wambĩrĩria: “Andũ acio nĩ ndungata cia Kristũ? (Ngwaria ũguo ta ndĩ mũgũrũku.) Nĩ nĩndĩmakĩrĩte” (2 Akorinitho 11:23 NIV). Angĩkorwo andũ acio angĩ nĩ metiyagĩra nĩ ũndũ wa gũthĩnĩkĩra Kristũ, Paulo nĩ aagĩrĩire makĩria gũkĩra o: aahũũrirwo na kĩboko; akĩwo njeera; akĩhahũrwo na gĩkuũ; akĩhũũrwo na mahiga; akĩremererwo nĩ merĩ makũmbĩ-inĩ cia iria; akĩingĩrĩrwo nĩ ugwati wa mĩhembe yoothe; akĩgĩa na ng’aragu, nyota, heho na njaga; na aakagĩa kĩyo kĩnene hĩndĩ ciothe nĩ ũndũ wa makanitha (2 Akor 11:23b-29).

Na haha nĩho "ũgũrũki" wa Paulu ũthĩrĩire. Ndaendaga kuonania ta endaga kwĩrahĩra rũrenda rwa ũrĩa ekĩte nĩ ũndũ wa Kristo. Wĩrahi wake wa ma (kana riiri) waarĩ ũrĩa Kristo aamwĩkĩire.

Hinya wake wa ma warĩ thĩinĩ wa kwaga hinya wake mwene, ũrĩa watũmire ehoke Jesũ thĩinĩ wa maũndũ mothe (2 Akor. 11:30-31; 12:6-10). (2 Akor. 11:30-31; 12:6-10).

GWĪTHUTHURIA NA ŪHOTANI

"Mwĩgeriei, muone kana inyuĩ ene nĩ mwĩtĩkĩtie ũhoro wa ma; mwĩtuĩriei inyuĩ ene. Kaĩ inyuĩ mũtooĩ atĩ Kristũ Jesũ arĩ thĩinĩ wanyu, tiga no mũgĩkorirwo mũgwĩte kĩgeranio kĩu?" (2 Akorinitho 13:5)

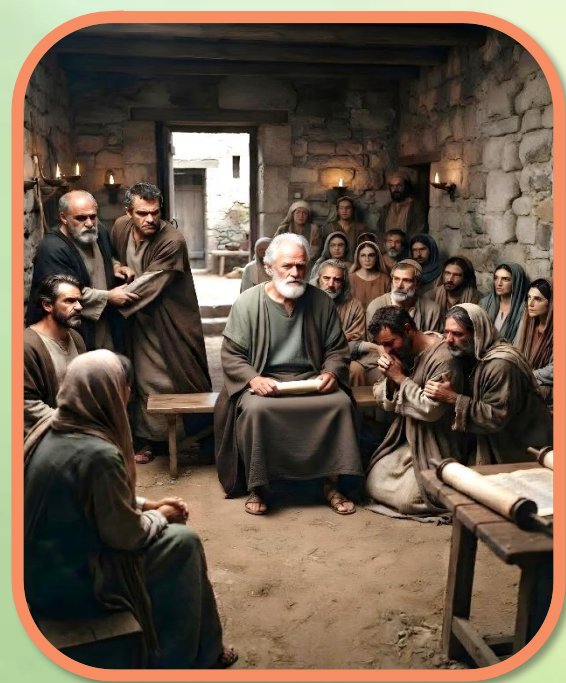
"Ihinda nĩrĩkuhagĩrĩra rĩrĩa Pauli aacokaga gũceera Korintho. Nĩ ũndũ ũrĩkũ angĩakorire kuo, na aagĩrĩrwo nĩ gwĩka atĩa kũringana na ũndũ ũcio? (2 Akorinitho 13:1-2)."

Paũlũ nĩ aaharĩire kũhũthĩra wathaani wa kanitha kĩa hinya: nĩgeetha acokie arĩa meerira, na aherithie arĩa aũmĩrĩru.

"Guoya wake warĩ atĩ, rĩrĩa agakinya, ndagakore marĩ na ngũĩ o na mehia ma mĩthemba mĩingĩ. Nĩetigĩrĩte atĩ nĩakarĩrĩra andũ arĩa ehia maagite kwĩrira (2 Akorinitho 12:20-21)."

Nĩ ũndũ ũcio, ihinda rĩu rĩtarĩ rĩrakinya, Akorintho nĩ maagĩrĩrwo nĩ kwĩrora na gwĩthuthuria o ene (2 Akorinitho 13:5). (2 Akorinitho 13:5)

Paũlo, mwena-inĩ wake, nĩ aamahoooyagĩra matĩge gwĩka ũũru no mekage mega, nĩ getha makinyanĩre (2 Akorinitho 13:7-9).

“Andũ a Ngai nĩ marongoreirio Maandĩko-inĩ ta ũgitĩri wao harĩ hinya igqrrq rxa arutani a maheeni na hinya wa maheeni ma maroho ma nduma. Caitani ahũthĩraga njĩra o yothe ĩrĩa ĩngĩhoteka nĩ getha agirĩrĩrie andũ kũgĩa na ũmenyo wa lbuku rĩa Ngai; tondũ uuge/muoroto wayo kũna nĩ ũguũragia maheeni make. Rĩrĩa wĩra wa Ngai ũgũũkĩra hĩndĩ o yothe-rĩ, mũnene wa ũũru nĩ aarahũkaga agakĩũhũũra mqno; na hxndx xyo agakxra kĩyo gĩaake gĩothe nĩgetha ahũũrane mbaara ya kũrigĩrĩria Kristo hamwe na arũmĩrĩri aake. [...] Mahenĩ nx magakuhxrxria kqhaana ota ũũma, o nginya gũkaaga gũkũũranwo kwa ũũma wega ũtangĩhũthĩra Maandĩko Matheru. Kũgerera ũira wao, o kiugo na o kĩama no mũhaka kĩgerio.”